

Voedseleducatie in het speciaal onderwijs

Voedseleducatie

Het aanleren van voedselvaardigheden (dat zijn kennis en vaardigheden om voedsel te kunnen kiezen, bereiden, eten en bewaren) is essentieel om leerlingen in staat te stellen bewuste keuzes te maken. Zowel nu als in de toekomst. Ondanks de behoefte aan voedseleducatie binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs, is er een tekort aan passend materiaal voor deze doelgroep.

Het (voortgezet) speciaal onderwijs

Het (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) is er voor leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben, die het regulier onderwijs niet kan bieden. Ruim 72.000 kinderen in Nederland gaan naar het (V)SO.

Lesmateriaal aangepast

Om aan de specifieke behoeften van leerlingen in het (V)SO te voldoen, zijn lessen over gezond eten en drinken van de lesprogramma's Smaaklessen en Weet Wat Je Eet aangepast voor leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

Het pilotonderzoek

In een pilot zijn de aangepaste lessen geëvalueerd op de haalbaarheid van het inzetten ervan in het (V)SO door te vragen naar de waardering, geschiktheid, inzet en uitvoerbaarheid. Van de leerkrachten die de les hebben ingezet in hun klas in schooljaar '23/'24, hebben 21 leerkrachten de vragenlijst ingevuld en is met 13 leerkrachten een interview gehouden.

Over het algemeen positief

De leerkrachten waren over het algemeen positief over het inzetten van het lesmateriaal. De meesten waren positief over de verschillende werkvormen, zoals de video's, het gebruik van fysieke producten en een praktische opdracht. Ze vonden de les gemakkelijk in te passen in de dagelijkse werkzaamheden en de les nuttig voor hun leerlingen.

Passende aansluiting bij leerlingen?

Het onderwerp 'gezond eten & drinken' sloot goed aan bij de leerlingen. "De kinderen werden helemaal enthousiast van de les" vertelde een leerkracht. Sommige leerkrachten hadden moeite met bepalen van het juiste lesniveau voor hun leerlingen, de hoeveelheid tekst in de les en ze kwamen technische problemen tegen met het lesmateriaal.

Op naar een vervolg

Alle deelnemers wilden in de toekomst vaker gebruik maken van het lesmateriaal, waaronder een deel onder de voorwaarden dat de lesinstructies verduidelijkt worden en er meer korte clips en ervaringsgerichte onderdelen toegevoegd worden om de leerlingen aangehaakt te houden.

Ga zelf aan de slag

Het aangepaste lesmateriaal van Smaaklessen en Weet wat je eet blijft gratis beschikbaar voor het (V)SO.

Of kijk voor meer inspiratie en ondersteuningsmogelijkheden op www.jonglereneten.nl en www.specialheroes.nl/wat-doen-we/voeding-en-gezondheid/.

Meer weten?

Lees [hier](#) het onderzoeksrapport en lees [hier](#) meer over voedseleducatie in het (voortgezet) speciaal onderwijs.

Of neem contact op met onderzoekers [Femke Hoefnagels](#) en [Marieke Battjes- Fries](#)